

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
SEKCIA EKONOMIKY A VECNEJ REGULÁCIE
Bajkalská 27, P.O. Box 12, 820 07 Bratislava 27

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0002/2020/P-EU

Bratislava. 05. 05. 2020

Číslo spisu:4221-2020-BA

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, sekcia ekonomiky a vecnej regulácie, ako orgán príslušný na konanie podľa článku 28 ods. 2 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa ustanovuje sieťový predpis o mechanizmoch pridelovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013, § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 15 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci rozhodnutia o schválení projektu prírastkovej kapacity pre prevádzkovateľa prepravnej siete

rozhodol

tak, že podľa článku 28 ods. 2 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa ustanovuje sieťový predpis o mechanizmoch pridelovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013 a podľa § 13 ods. 2 písm. n) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov **schvaľuje** a vydáva koordinované rozhodnutie pre prevádzkovateľa prepravnej siete **eustream, a. s.**, Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712 o návrhu projektu prírastkovej kapacity na základe Pravidiel záväzného procesu prírastkovej kapacity pre prepravu plynu z Maďarska na Slovensko, ktoré sú prílohou výrokovej časti tohto rozhodnutia a tvoria tak neoddeliteľnú časť výroku.

Prevádzkovateľ prepravnej siete **eustream, a. s.**, Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712 zverejní na svojom webovom sídle oznámenie podľa článku 28 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa ustanovuje sieťový predpis o mechanizmoch pridelovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013.

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, sekcii ekonomiky a vecnej regulácie (ďalej len „úrad“) bol elektronicky dňa 04. 05. 2020 listom č. 2637/2020 zo dňa 04. 05. 2020 doručený a zaevidovaný pod podacím číslom úradu 11844/2020/BA na schválenie návrh projektu prírastkovej kapacity na základe Pravidiel záväzného procesu prírastkovej kapacity pre prepravu plynu z Maďarska na Slovensko (ďalej len „Projekt HUSK II.“) od prevádzkovateľa prepravnej siete eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 910 712 (ďalej aj ako „účastník konania“), podľa článku 28 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa ustanovuje sieťový predpis o mechanizmoch pridelenia kapacity v plynárenských prepravných sieťach, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013 (ďalej len „nariadenie Komisie (EÚ) č. 459/2017“). Návrh Projektu HUSK II. je obsiahnutý v prílohách listu:

- Pravidlá – záväzný proces pridelenia kapacity podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017 a
- Rulebook – binding incremental capacity procedure according to the commission regulation (EÚ) No. 459/2017.

Návrh Projektu HUSK II. predložil účastník konania na schválenie úradu v súlade s článkom 28 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017 a v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 22, 26, 27 a 29 nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017. Dňom 04. 05. 2020 sa začalo podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) správne konanie vo veci schválenia Projektu HUSK II.

Dňa 13. 01. 2020 účastník konania otvoril verejnú konzultáciu pre projekt HUSK II. s termínom ukončenia 14. 02. 2020 (ďalej len „Oznámenie“). Oznámenie je a bolo zverejnené na webovom sídle účastníka konania:

https://www.eustream.sk/files/docs/eng/Project_proposal_for_incremental_capacity_HUSK.pdf

Zároveň dňa 13. 01. 2020 na svojom webovom sídle otvoril verejnú konzultáciu HUSK II. s termínom ukončenia 14. 02. 2020 aj prevádzkovateľ prepravnej siete v Maďarskej republike FGSZ Földgázszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság (ďalej len „FGSZ“):

https://fgsz.hu/file/documents/1/1600/2020_01_13_hu_sk_draft_public_consultation_proposal_1.pdf

Úrad v rámci monitorovania webového sídla účastníka konania zaznamenal zverejnené Oznámenie v termíne od 13. 01. 2020 do 14. 02. 2020.

Účastník konania pred zaslaním Projektu HUSK II. informoval úrad o príprave Projektu HUSK II. realizovaného spolu so spoločnosťou FGSZ prostredníctvom elektronickej komunikácie.

Dňa 05. 05. 2020 sa uskutočnilo osobné stretnutie zástupcov úradu a účastníka konania, na ktorom bol úrad oboznámený s Projektom HUSK II. ako aj s priebehom Oznámenia. Počas trvania Oznámenia a ani po jeho ukončení neboli účastníkovi konania vznesené žiadne pripomienky zo strany užívateľov siete.

Z návrhu na začatie konania, z predchádzajúcich komunikácií s účastníkom konania ako aj z osobného stretnutia vyplynuli nasledovné východiská k Projektu HUSK II.:

Účastník konania, spoločnosti Magyar Gáz Tranzit ZRt. a Gas Connect Austria GmbH zahájili v roku 2018 proces ponuky prírastkovej kapacity alternatívnym alokačným procesom na prepojujúcich bodoch Veľké Zlievce – Balassagyarmat a Baumgarten (ďalej len „Projekt HUSKAT“). Publikovanie pravidiel Projektu HUSKAT podliehalo predchádzajúcemu odsúhlaseniu národných regulátorov – v prípade účastníka konania úrad schválil uplatňovanie alternatívneho mechanizmu pridelovania kapacity na prepojujúcich bodoch Veľké Zlievce/Balassagyarmat a Baumgarten rozhodnutím č. 0001/2018/P-EU zo dňa 27. 07. 2018. Počas ponukových kôl, v ktorých si účastníci trhu mohli rezervovať prírastkovú kapacitu, príslušní prevádzkovatelia prepravných sietí zaznamenali rezervácie kapacít, ktoré zaručovali úspešnosť projektu HUSKAT, pričom však, v zmysle pravidiel Projektu HUSKAT, účastníci trhu mali právo uplatniť právo odstúpenia od kontrahovaných kapacít v termíne do 29. 03. 2019. Toto právo bolo zo strany trhu požadované pri definovaní indikatívneho dopytu v rámci prieskumu trhu. I napriek optimistickým signálom, ktoré mali zaručiť úspešnosť Projektu HUSKAT, tento bol ukončený v máji 2019 vzhľadom na nestále ekonomické a právne východiská na rumunskom trhu s plynom, kedy kľúčoví investori neboli schopní prijať „konečné investičné rozhodnutie“ pre projekt ťažby zemného plynu v Čiernom mori, ktorý bol východiskom pre vznik dopytu po prepravných kapacitách z rumunského trhu na trh zemného plynu v rámci strednej Európy. Neprijatie „konečného investičného rozhodnutia“ v predpokladanom termíne malo za následok uplatnenie práva odstúpenia od kontrahovaných kapacít zo strany účastníkov trhu.

Vzhľadom na vývoj v rámci Projektu HUSKAT a priebežné diskusie vedené s účastníkmi trhu účastník konania a spoločnosť Magyar Gáz Tranzit dospeli k názoru, že v danej situácii možnosť rezervovania si prírastkových kapacít v rámci aukcie štandardných ročných produktov mohla byť pre účastníkov trhu – najmä tých, ktorí prejavili záujem o Projekt HUSKAT – zaujímavou možnosťou rezervovať si prírastkovú kapacitu na maďarsko-slovenskom prepoji v neskoršom termíne, čím sa poskytol dodatočný čas na rozhodnutie o rezervovaní kapacity, ktorý sa vzhľadom na nepredpokladané komplikácie na rumunskom trhu s plynom ukázal v rámci projektu HUSKAT ako nedostatočný. Vzhľadom na nízky dopyt po prepravnej kapacite na prepojujacom bode Baumgarten v rámci Projektu HUSKAT účastník konania neuvažoval nad ponukou dodatočnej - prírastkovej kapacity na tomto bode. Význam ponúknuť prírastkovú kapacitu na maďarsko-slovenskom prepoji ako prirodzeného pokračovania Projektu HUSKAT pramenila aj z opätovnej iniciatívy oživenia konkurenčného projektu HUAT.

V roku 2019 v súvislosti s rozhodnutím účastníka konania a spoločnosti Magyar Gáz Tranzit poskytnúť možnosť rezervovať si prírastkovú kapacitu na prepojujacom bode Veľké Zlievce – Balassagyarmat, spoločnosti vypracovali „Pravidlá – záväzný postup pridelovania prírastkovej kapacity podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017“ pre uvedený prepojujací bod (ďalej len „Projekt

HUSK“), ktoré vychádzali z pravidiel Projektu HUSKAT a ktorými sa účastníci trhu riadili v procese alokácie prírastkovej kapacity na danom bode. V roku 2019 postupoval účastník konania a spoločnosť Magyar Gáz Tranzit pri procesovaní prírastkovej kapacity Projektu HUSK v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 459/2017. Pri aukcii štandardných ročných produktov v júli 2019, kedy bola ponúkaná prírastková kapacita, vzhľadom na naďalej pretrvávajúce neistoty východiskového projektu v Rumunsku, neboli alokované prírastkové kapacity a Projekt HUSK bol ukončený.

Avšak s ohľadom na skutočnosť, že záujem trhu o prírastkovú kapacitu na prepojovacom bode Veľké Zlievce – Balassagyarmat i naďalej pretrvával, čo konkrétny účastník trhu s plynom vyjadril i písomne, v októbri 2019 účastník konania v spolupráci so spoločnosťou FGSZ (právny nástupca Magyar Gáz Tranzit) vypracovali spoločnú správu o posúdení dopytu na trhu. Na základe toho, účastník konania a spoločnosť FGSZ vypracovali projekt HUSK II. na základe dokumentu „Pravidlá – záväzný proces prírastkovej kapacity podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017“ v ktorých sú zadané podmienky alokácie prírastkovej kapacity prostredníctvom ročnej aukcie zoskupených štandardných kapacitných produktov pre obdobie od 1.októbra 2024 do 1.októbra 2039. Pravidlá Projektu HUSK II. sú predmetom schválenia národných regulačných úradov.

Charakteristiky pravidiel Projektu HUSK II.:

- prírastková kapacita sa obmedzuje na prepojovací bod Veľké Zlievce – Balassagyarmat,
- prírastková kapacita bude ponúkaná štandardným postupom ako predpokladá nariadenie Komisie (EÚ) č. 459/2017, t.j. formou aukcií. Účastníci si budú môcť rezervovať prírastkovú kapacitu v aukcii ročných zoskupených štandardných kapacitných produktov - v zmysle aukčného kalendára ENTSOG a to na aukčnej platforme „RBP“ (<https://entsog.eu/capacity-allocation-mechanisms-nc#cam-nc-early-implementation-documents-and-auction-calendar>), ktorá je implementovaná na prepojovacom bode Veľké Zlievce – Balassagyarmat medzi spoločnosťami účastníkom konania a FGSZ,
- prevádzkovatelia prepravných sietí sa rozhodli nevyžadovať zábezpeku na právo odstúpenia od zmluvy,
- prevádzkovatelia prepravných sietí neponúkajú pri Projekte HUSK II. právo odstúpenia od zmluvy bez uvedenia dôvodu ako tomu bolo v prípade Projektu HUSKAT – tým aj odpadá poplatok za prípadné využitie tohto práva,
- ekonomický test bude realizovaný výlučne zo strany FGSZ, ktorá v prípade pozitívneho výsledku v zmysle definovaných parametrov potvrdí záväznosť rezervovaných kapacít a realizuje potrebné investície do infraštruktúry na zabezpečenie ponúkanej výšky prírastkovej kapacity.
- ekonomický test na strane účastníka konania nebude realizovaný a záväznosť rezervovaných kapacít bude podmienená úspešnosťou ekonomického testu na maďarskej strane, pričom na strane účastníka konania nie sú žiadne investície vyvolané realizáciou Projektu HUSK II.

Spoločnosť FGSZ, na základe rozhodnutia ACER obdobným spôsobom rieši i prírastkovú kapacitu v rámci HUAT projektu (navýšenia kapacity HAG), ktorý predstavuje konkurenčný projekt k projektu HUSK II. V prípade, ak by bol projekt HUAT úspešný a bol by realizovaný na úkor Projektu HUSK II., čo by predstavovalo významné zníženie príjmov z tranzitu zemného plynu.

Podľa článku 28 ods. 2 nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017 návrh Projektu HUSK II. podlieha koordinovanému schváleniu všetkými zainteresovanými regulačnými orgánmi a pri príprave rozhodnutia vnútroštátneho regulačného orgánu musí každý vnútroštátny regulačný orgán zohľadniť stanoviská ostatných dotknutých vnútroštátnych regulačných orgánov. Podľa uvedeného článku nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017 vnútroštátne regulačné úrady musia zohľadniť všetky nepriaznivé účinky na hospodársku súťaž alebo efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom v súvislosti s príslušným projektom prírastkovej kapacity.

Predmetné rozhodnutie musí byť podľa článku 28 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017 uverejnené účastníkom konania najneskôr 2 mesiace pred poskytnutím prírastkovej kapacity v rámci každoročnej aukcie prírastkovej kapacity, ktorá sa koná 6. júla. 2020. Úrad sa z toho dôvodu oboznamoval s podkladmi potrebnými na vydanie rozhodnutia ešte pred doručením návrhu Projektu HUSK II.

Dňa 04. 05. 2020 úrad obdržal elektronickú poštu od maďarského regulačného úradu Hungarian Energy and Public Utility Authority (ďalej len „MEKH“), v ktorom úrad informoval o rokovaní k Projektu HUSK II., ktoré prebiehali od 01. 05. 2020 a zároveň požiadal úrad o informáciu, či vydá koordinované rozhodnutie do 05. 05. 2020. Predmetná elektronická pošta je zaevidovaná pod podacím číslom úradu 11847/2020/BA. Dňa 04. 05. 2020 úrad odpovedal maďarskému regulačnému orgánu MEKH prostredníctvom elektronickej pošty, v ktorej ho informoval, že od spoločnosti účastníka konania dňa 04. 05. 2020 obdržal návrh Projektu HUSK II. Dátum prijatia je tiež dátumom začatia schvaľovacieho konania Projektu HUSK II. Úrad súbežne informoval maďarský regulačný úrad MEKH, že v prípade ak nebude mať voči Projektu HUSK námietky, vydá dňa 05. 05. 2020 koordinované rozhodnutie o schválení Projektu HUSK II, nakoľko predložené dokumenty sú vypracované v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 459/2017. Predmetná elektronická pošta je zaevidovaná pod podacím číslom úradu 11848/2020/BA.

Dňa 05. 05. 2020 maďarský regulačný úrad MEKH zaslal úradu prostredníctvom elektronickej pošty odpoveď na elektronickú poštu úradu č. 11986/2020/BA, v ktorej úradu oznamuje, že taktiež dostali návrh Projektu HUSK II. od maďarského prevádzkovateľa prepravnej siete spoločnosti FGSZ Ltd. a domnievajú sa, že Projekt HUSK II. spĺňa požiadavky nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017. Maďarský regulačný úrad MEKH súhlasí so schválením Projektu HUSK II. a súčasne súhlasí s vydaním koordinovaného schválenia. Predmetná elektronická pošta je zaevidovaná pod podacím číslom úradu 11986/2020/BA.

Úrad posúdil Projekt HUSK II. ako celok, rovnako ako aj vplyv navrhovaných pravidiel k Projektu HUSK II. na účastníkov trhu s plynom ako aj na súvisiacu hospodársku súťaž. Úrad má za to, že Projekt HUSK II. je navrhovaný pre všetkých účastníkov trhu s plynom nediskriminačne, ako aj za to, že Pravidlá - záväzný postup pridelovania prírastkovej kapacity sú uplatňované podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 459/2017, ktoré sú súčasťou projektu budú aplikovateľné za rovnakých podmienok. Navrhované Pravidlá HUSK II. nenarúšajú ani neobmedzujú hospodársku súťaž na trhu s plynom a nemajú negatívny dopad na mechanizmy pridelovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach. Projekt HUSK II. nevykazuje

žiadne známky potenciálneho nepriaznivého dopadu na efektívne fungovanie vnútorného trhu s plynom na vymedzenom území Slovenskej republiky, ani v rámci regiónu strednej a východnej Európy.

Na toto konanie sa podľa § 41 zákona o regulácii nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovel v plnom rozsahu.

Úrad vykonal všetky potrebné úkony ustanovené nariadením Komisie (EÚ) č. 459/2017 potrebné pre vydanie rozhodnutia o schválení Projektu HUSK II.

Úrad po preskúmaní predloženého návrhu Projektu HUSK II., jeho súladu so zákonom č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a v súlade nariadením Komisie (EÚ) č. 459/2017 dospel k záveru, že návrh Projektu HUSK II. predložený účastníkom konania spĺňa podmienky pre vydanie rozhodnutia o jeho schválení, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, sekcia ekonomiky a vecnej regulácie, Bajkalská 27, P. O. BOX 12, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Príloha k výroku rozhodnutia:

- Pravidlá - záväzný proces prírastkovej kapacity podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459

JUDr. Renáta Pisárová
generálna riaditeľka

Rozhodnutie sa doručí:

eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava